

HAVID

III.

Toskur er tann fiskur, sum mest hevur verið veiddur undir Føroyum og av føroyingum á øllum leiðum, teir hava fiskað. Men sum við hysuni, so er eisini við toskinum, at hann er ikki støðufastur.

Summi ár fyltist várgrunnurin við stóran tosk, og so gingur aftur nógv, nógv ár, har vaksin toskur nærur ikki sást. Í 1880-unum og seinast í 90-unum vóru ófør toskar. Men so nókur ár

seinri minkaði tilgongdin aftur, og tá hetta fall saman við teimum árum, har bretar fóru at fiska við trolu undir Føroyum, fingur sjálvandi trolararnir alla skuldina fyri, at tað varð fiskaloysi. Men hetta man valla hava verið so, tí teir fyrstu trolararnir sum higgar komu, høvdu so líta maskinkraft, ringar trolgreiðir, og vistu lítið um, hvar tað var grynni — og harðbotnur, at lítið kom burturúr á havleiðunum. Annarleiðis var inni undir landi,

har teir tráðroyndu hvønn sandgrunn.

Í 1913, 14, 15 og 1916 vóru aftur góð fiskiár. Og so komu trý rættulig rok fiskiár, 1917, 18 og 1919, har havið var fult av toski líka frá heystinum av. Og tá várið kom, var toskurin sum bankfiskur. Tað vóru sostatt ikki bara stakgöð fiskiár til nøgd, men slagði var eisini heilt óvanliga stórt.

Men so komu aftur vána ár líka til 1925, sum var sera gott fiskiár, og í 1927 var tað við. Síðani var tað, sum havið hevði verið sópað fyri tosk, líka til krígsárin, tá havið aftur fyltist við fisk.

At grunnar kunnu líða undir vírfisking, er neyvan nakað at ivast í, og tá serstakliga teir føroysku grunnarnir, har fiski-

stovnurin ikki er so ríkur, sum nógvur aðra staðir. Eitt dømi um hetta eru tey góðu fiskiár, sum vóru undir báðum kríggjunum, har grunnarnir vóru fríðadír fyri alla troling, sjálvt um tað kanska eisini hevur borið so á, at hetta hevur fallið saman við óvanliga stóra tilgongd, ið hvussu er undir tí fyrra kríggnum.

— Men tey góðu fiskiárin kann tilgongdin vera so stór, at tað næstan ikki ger mun, hvussu nógv, ið veitt verður. Eitt dømið um hetta eru tey góðu fiskiárin á »Suðurlandinum« 1929, 30, 31 og 1932. — Hesi vár kom so nógvur toskur inn á Suðurlandið líka frá Meðalandsbuktini og vestur undir Jökulin, at tað sum veitt varð, ikki vísti seg at gera nakr-

an mun. Til dømis fiskaðu har einir 100 trolarar hvørja nátt og líka nógvur føroyskar sluppur hvønn dag í einum lítlum øki eystur av Selvoysbankanum, sum menn kallaðu »Grynnuna«, og øll hesi skip fingur so nógvan tosk, sum manningarnar komu út fyri at »gera reinte« — dag um dag og viku aftaná viku líka frá miðan februar og til fyrst í mai mánaða.

Men so minkaði tilgongdin, og tey seinastu árin, føroyingar fiskaðu við snøri á hesum leiðum, varð hann næstan ikki kendur, um skip hálaðu av her. Meðan tað undir Føroyum kundi sýnst, sum friðan av grunninum var hovudstreyttin fyri góð ella ring fiskiár, so vísir hetta dømið undan Íslandi, at fiskagongdin er altvaldandi, tí líkafrá tí, at fyrra krígg hæsæði av, og til tey góðu fiskiárin á Suðurlandinum seinast í 20-unum, høvdu fleiri hundrad trolarar grópað botnin upp nær um árið runt á øllum leiðum Ísland runt, men hóast tað komu hesi stakgöðu fiskiár innimillum.

Íslandsfiskurin er ikki støðufastur undir Íslandi, men flytur vestur um hav, heilt vestur undir vesturgjörland. Sama er tilfellið við grønlandsfiskinum, sum stundum flytur eystur á Íslands mið og grunnar. Fiskur, sum merktur er bæði við eystur og vesturgjörland, verður tíðum afturfangaður undir Íslandi. Sama er tilfellið við fiski, sum merktur er undir Íslandi, at hann oftan verður afturfangaður undir Grønlandi.

Hetta er kanska viðvirkandi til, at teir íslendsku og teir grønlandsku grunnarnir eru so nógv fiskaríkar enn teir føroysku, tí millum Ísland og Grønland er eitt veldugt hav, sum størsta partin av árinum er ótilkomuligt vegna ís, so fiskistovnurin har hevur eitt ómetaliga stórt øki, sum er fríðað nærum allar tíðir av árinum.

Annarleiðis er tað við føroya fiskinum. Hann verður næstan ikki fangaður aðrar staðir enn undir Føroyum. Tað hevði tí verið forvitnisligt at vita, hvar hann heldur til, tá hann ikki sókir at føroysku grunninum. Heldur hann kanska tiluttanfyri grunnin, og um so er, gýtur hann so eisini uttanfyri grunnin. Ella eru tað grunnar vestur í havi, sum menn enn ikki eru komnir fram á, har føroyafiskurin sókir til, tá hann er burtur undan Føroyum?

At so er, er tað ymist, ið bendir á. Til dømis, tá tey góðu fiskiárin hava verið, er tað ikki so, at tað frammanundan hevur verið hópur av smáfiski, og so størri fiskur, og so at enda komu nokur rokár við stórum toski. Heldur tvørturímóti hevur havið eitt ella fleiri ár verið fult av stórum toski, uttan at tað frammanundan hava verið áringar við nógvum smáfiski.

J. Fr. Øregaard.

(Framhald)

Baðstovurnar við svimjihylin

eru opnar fyri veturin soleiðis:

Hósdag	kl. 15—18
Fríggjadag	kl. 17—20
Leygardag	kl. 15—18

Byrja verður tann 20.10.1966

B Y R A Ð I Ð.

KUNGERING

Til lótingsvalið tann 8. november 1966 eru komnir valnevdini fyri Suðurstreymoyar valdømi í hendi fylgjandi valevnislistar:

Listi A.

Hin føroyski Fólkaflokkurin (radikalt sjálvstýri)

1. Knút M. L. Wang, lótingsmaður, Tórshavn
2. Petur Christiansen, maskinmeistari, Tórshavn
3. Sigfried Skaale, lótingsmaður, Tórshavn
4. Dánjal Pauli Danielsen, bóndi, Velbastaður
5. Óluva Húsgarð, skrivstovukvinna, Tórshavn
6. Jákup Joensen, sóknarstýrisformaður, Nólsoy
7. Steingrim Niclasen, lærari, Tórshavn
8. Arnold Hansen, polstrari, Tórshavn

Stillarar:

Evald S. Arge, smiður, Tórshavn
Karl Jakobsen, keypmáður, Tórshavn
Hjalgrimur Hentze, stjóri, Tórshavn
Harry Andresen, politistur, Tórshavn
Dánjal á Dul, sjómansskúllærari, Tórshavn
Anna Jensen, húsmóðir, Tórshavn
Mikkjal Holm, fiskimaður, Nólsoy
Kornelius Reinert, haldubóndi, Kaldbak
Niclas C. Niclasen, bátasmiður, Tórshavn
Hans A. M. Johansen, bilfóhári, Argjar

Listi B.

Sambandsflokkurin

1. Olaf Andreasen, arbeiðsmaður, Tórshavn
2. Johannes Alvheygg, skrivari, Tórshavn
3. Peter F. Christiansen, forrætningsfóhári, Tórshavn
4. Jafet Danberg, arbeiðsformaður, Tórshavn
5. Eiden Müller, blaðstjóri, Tórshavn
6. Marius Rubeksen, vírpostassistentur, Tórshavn
7. Trygve Samuelsen, sakfóhári, cand. jur., Tórshavn
8. Peter Højgaard Simonsen, lærari, Tórshavn

Stillarar:

Andreas A. Arge, ursmiður, Tórshavn
Arnold Egholm, sparikassastjóri, Tórshavn
Aage Michelsen, prokuristur, Tórshavn
Talius Johansen, arbeiðsmaður, Tórshavn
Axei Poulsen, kommunulækni, dr. med., Tórshavn
Hans Olaf Hansen, fyrrv. tryggingarstjóri, Tórshavn
Olaf Samuelsen, vitapassari, Borðan
Dagmar Wilhelmsen, húsmóðir, Tórshavn
Johan Weihe, prestur, Tórshavn
Peter Pauli Nolsøe, brævsavvari, Kalbak

Listi C.

Føroya Javnaðarflokkur

1. Ernst Hansen, grannskoðari, Tórshavn
2. Jóna Henriksen, bankakvinna, Tórshavn
3. Jacob Sune Jacobsen, skrivstovumaður, Tórshavn
4. Martin Joensen, arbeiðsmannafelagsformaður, Tórshavn
5. Jacob Lindenskov, lótingsmaður, Tórshavn
6. Johanna Lisberg, lærarinna, Tórshavn
7. Ólavur Jacobsen Nolsøe, motorpassari, Nólsoy
8. Magnus Tórsheim, arbeiðsformaður, Tórshavn

Stillarar:

J. P. Henriksen, bókhaldari, Tórshavn
Sigmund Oliver Danielsen, fiskimaður, Nólsoy
Johan Zachariassen, fiskimaður, Hestur
Jacob Pauli Joensen, motorpassari, Argjar
Hans Jacob Jacobsen, búnaðarráðgevari, Tórshavn
Emil B. Jacobsen, arbeiðsmaður, Tórshavn
Johannes Weihe, stjóri, Tórshavn
Tóru Lindenskov, arbeiðsmaður, Tórshavn
Carl Vilhelm Hansen, arbeiðsmaður, Tórshavn
Tóraldur Kollsker, arbeiðsmaður, Tórshavn

Listi D.

Sjálvstýrisflokkurin

1. Marius Johannesen, lótingsmaður, Tórshavn
2. Hilmar Johansen, lærari, Tórshavn
3. Malene S. Samuelsen, fyrstjóðukvinna, Tórshavn
4. Ebbe Mortensen, býráðslimur, Tórshavn
5. Djóni í Geil, keypmáður, Tórshavn
6. Poul Sørensen, telegrafkontrollørur, Tórshavn
7. Juul Poulsen, arbeiðsmaður, Tórshavn
8. Peter Simonsen, arbeiðstakari, Tórshavn

Stillarar:

Niels Nielsen, seglmakari, Tórshavn
Z. Sørensen, fyrrv. skúlastjóri, Tórshavn
Paulina Joensen, húsfú, Tórshavn
Laura Eiríkstoft, vírsjúkrasystir, Tórshavn
Óla Kristian Skála, keypmáður, Tórshavn
Kartini Winther, stjóri, Tórshavn
Chr. Lützen, skúlastjóri, Tórshavn
Johan Michelsen, mejaristur, Tórshavn
Ólavur Vesturklett, timburmaður, Tórshavn
Johan Meitilberg, skipasýnismaður, Tórshavn

Listi E.

Tjóðveldisflokkurin

1. Hanus við Høgadal, stjóri, Tórshavn
2. Karsten Hoydal, landsstýrismaður, Tórshavn
3. I. P. Gregoriussen, arkitekt, Tórshavn
4. Vilhjálmur Patursson, arbeiðsmaður, Tórshavn
5. Ólavur Michelsen, blaðstjóri, Tórshavn
6. Hans Thomsen, skrivstovumaður, Tórshavn
7. Ólavur Lambaa, bankafulltrúi, Tórshavn
8. Sigrið av Skarði Joensen, faklærarinna, Tórshavn

Stillarar:

Poul Hansen, stjóri, J. C. Svabosgøta 52, Tórshavn
Vilhjálmur D. Jakobsen, tollari, Tórshavn
Janus Kambar, Tórshavn
A. Arting, arbeiðskvinnuformaður, Tórshavn
Rubek Rubeksen, Tórshavn
Carl Jacobsen, Tórshavn
David Einar Mohr, telegraftr., Tórshavn
Sverri Djurhuus, bilmaður, Tórshavn
William Heinesen, Tórshavn
Olga Patursson, húsmóðir, Kirkjubøur

Listi F.

Føroya Framburðsflokkur

1. Kjartan Fritz Mohr, stjóri, Tórshavn
2. Petur Dahl, maskinmeistari, Tórshavn
3. Erlend Olsen, umsjónarmaður, Tórshavn
4. Cornelius Reinert, verkfóhári, Tórshavn
5. Gunnar Hansen, krannfóhári, Tórshavn
6. Jákup Andr. Mortensen, skipasmiður, Argir
7. Gunnar Poulsen, jarðbrúkari, Nólsoy
8. Poul Wang, bóndi, Kaldbak

Stillarar:

Andreas Sondum, timburmeistari, Tórshavn
Berg Nielsen, skipari, Tórshavn
Simon Joensen, skipari, Tórshavn
Albert Joensen, havnaumsjónarmaður, Tórshavn
Per Olsen, snikkari, Tórshavn
Andreas Mortensen, mekanikari, Argir
Jens Oskar Thomsen, fiskimaður, Nólsoy
Julius Jacobsen, arbeiðsmaður, Tórshavn
Jens Næss, møblipolstrari, Tórshavn
Svenning Reinert, vegmaður, Norðradalur

Tórshavn, h. 18. oktober 1966.

Lótingsvalnevdin fyri Suðurstreymoyar valdømi
KARL JAKOBSEN
formaður.